

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการจัดการสวัสดิการชุมชนของเครือข่ายอินแปงในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการสวัสดิการชุมชนของเครือข่ายอินแปงที่มีความสัมพันธ์กันในมิติเชิงซ้อนของสวัสดิการชุมชนพื้นบ้าน สวัสดิการสังคมในภาพรวมที่กำหนดโดยรัฐ และสวัสดิการชุมชนทันสมัย ที่พยายามสอดคล้องประสานให้เกิดการจัดการที่เหมาะสมกับชุมชน ภายใต้การจัดการตนเองของเครือข่ายอินแปง ตลอดจนศึกษา กลไก และกระบวนการในการจัดการสวัสดิการชุมชนว่ามีปัจจัยใดเข้ามาเกี่ยวข้อง และแสดงบทบาทอย่างไร ตลอดจนขั้นตอนของการจัดการอย่างไร รวมถึงทำการศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการจัดการสวัสดิการชุมชนว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายด้านสวัสดิการชุมชนต่อไป ซึ่งจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และบททวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า สวัสดิการในชุมชนประกอบด้วย สวัสดิการสังคม สวัสดิการชุมชนพื้นบ้าน และสวัสดิการชุมชนทันสมัย โดยที่ชุมชนเองก็มีพลังอำนาจที่แสดงผ่านกลไกต่าง ๆ และมีแนวทางในการจัดการสวัสดิการชุมชนของตนเอง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงการวิถีชีวิตของชาวบ้านที่มีลักษณะเป็นบูรณาการ มีความเกี่ยวข้องปฏิสัมพันธ์กับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทำให้สวัสดิการชุมชนที่ศึกษามีลักษณะแง่มุมหลากหลายมิติที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การที่จะได้คำอธิบายที่ถึงแก่นแท้ของความจริงที่ปรากฏอย่างรอบด้าน ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลหลากหลายมิติ ผ่านมุมมองของชาวบ้านตามบริบทที่ปรากฏ เพื่อให้สามารถตอบสนองและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ในการศึกษาการจัดการสวัสดิการชุมชนของเครือข่ายอินแปง ภายใต้การจัดการตนเอง เป็นการศึกษาถึงกลไก กระบวนการในการจัดการสวัสดิการที่มีลักษณะการศึกษาเป็นบูรณาการ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับทุกส่วนทั้งภายในและภายนอกชุมชน ตลอดจน ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดการสวัสดิการชุมชน โดยใช้วิธีการศึกษา จากการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด พร้อมกับเป็นการตรวจสอบ และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลที่ได้รับ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)
2. การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) ที่มีการจัดสวัสดิการต่าง ๆ

3. การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) จากการเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ที่มีการจัดการสวัสดิการชุมชน

4. การเข้าร่วมประชุมสมาชิกเครือข่าย (Meeting Attendance) ในฐานะผู้สังเกตการณ์ (Participant as Observer)

กลุ่มประชากร

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้เลือกพื้นที่ของกลุ่มประชากรที่เชื่อได้ว่ามีความเข้มแข็ง และมีองค์ความรู้ที่สามารถนำมาถ่ายทอดไปสู่การแก้ปัญหาของชุมชนอื่น ๆ ได้ โดยเฉพาะพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับการสถาปนาให้ยอมรับโดยเครื่องชี้วัดเชิงปริมาณ ว่ามีระดับความยากจนในระดับสูง การเลือกพื้นที่จึงใช้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นฐานในการศึกษาองค์ความรู้เพื่อนำไปเครื่องชี้แนะแนวทางการพัฒนาพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เครือข่ายอินแปงจึงถูกกำหนดเป็นพื้นที่ศึกษา เนื่องจากพื้นที่ศึกษาเครือข่ายดังกล่าวมีความสอดคล้องกับเนื้อหา (Context) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสวัสดิการของชุมชน ในทุกมิติของสวัสดิการที่ผู้ศึกษามีความสนใจ ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีคุณสมบัติเป็นตัวแทนของปรากฏการณ์ที่สามารถนำไปสู่การอธิบายให้ความหมายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้เป็นอย่างดี

กลุ่มตัวอย่าง

เมื่อผู้ศึกษาได้เลือกพื้นที่กลุ่มอินแปงเป็นตัวแทนของการศึกษาปรากฏการณ์ การจัดการสวัสดิการชุมชนแล้ว ผู้ศึกษาได้เข้าไปสำรวจพื้นที่ โดยการศึกษาสภาพแวดล้อมเชิงประจักษ์ที่สามารถสัมผัสเห็นด้วยสายตา และการสัมภาษณ์เบื้องต้น จากแนวคำถามที่ได้กำหนดไว้เบื้องต้น ตลอดจนศึกษาข้อมูลทุติยภูมิที่ได้มีการรวบรวมไว้ จากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้รับมาสู่การประมวลผลเพื่อกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับเทคนิควิธีดำเนินการวิจัย โดยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากคณะกรรมการบริหารเครือข่ายอินแปง ปี 2545-2547 จำนวน 9 คน คณะกรรมการศูนย์อินแปงจำนวน 13 คน และผู้ประสานงานเครือข่ายอินแปง จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 29 คน ซึ่งผู้ศึกษามีความเชื่อมั่นต่อการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวว่าเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติในการจัดการชุมชน โดยมีได้ก่อให้เกิดผลเสียแต่ประการใด แต่กลับ

เป็นการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก ซึ่งเป็นผลดีต่อการขยายแนวคิดในการจัดการสวัสดิการในชุมชน สืบต่อไป

คณะกรรมการบริหารเครือข่ายอินแปง ปี 2545-2547

1. นายเนาว์ บัวแก้ว ประธานเครือข่ายอินแปง (อำเภอภูพาน)
2. นายจรัส โททุมพล รองประธานเครือข่ายอินแปง (อำเภอภูพาน)
3. นายอภิรักษ์ ไชสาคร เลขานุการเครือข่ายอินแปง (อำเภอพรรณานิคม)
4. นายทัศน์ พงษ์จิตร์ภักดี เภรณุกเครือข่ายอินแปง (อำเภอบ้านม่วง)
5. นายสุพัฒน์ คุณนาม ประชาสัมพันธ์เครือข่ายอินแปง (อำเภอสว่างแดนดิน)
6. นายหลุน พรหมกุล ประชาสัมพันธ์เครือข่ายอินแปง (จังหวัดอุดรธานี)
7. นายเคน ปุณาสี กรรมการบริหารเครือข่ายอินแปง (จังหวัดกาฬสินธุ์)
8. นายพูลสวัสดิ์ มูลทองคะ กรรมการบริหารเครือข่ายอินแปง (อำเภอเมือง)
9. นายวี เชื้อคำฮอด กรรมการบริหารเครือข่ายอินแปง (จังหวัดมุกดาหาร)

คณะกรรมการศูนย์อินแปง

1. นายเสริม อุดมนา ประธานบริหารศูนย์อินแปง
2. นายคำเพ็ญ ช่วงทิพย์ รองประธานบริหารศูนย์อินแปง
3. นายศักดิ์दानภาพ โฉแก้วเขียว เลขานุการศูนย์อินแปง
4. นายโกสินทร์ ดาบลอ้า ฝ่ายจัดการเรียนรู้
5. นายสมบัติ แสงฉวี ฝ่ายจัดการเรียนรู้
6. นางพิมพ์ โดตันคำ ฝ่ายจัดการเรียนรู้
7. นายประหยัด โททุมพล ประธานโรงงานน้ำผลไม้
8. นายอุดม ชูศรีโคม กรรมการโรงงานน้ำผลไม้
9. นายสิง ช่วงทิพย์ ประธานโรงงานสมุนไพร
10. นายสมพร ถาบันแก้ว กรรมการฝ่ายสุขภาพ
11. นางสาวเรืองอุไร อ่อนเขียว ผู้จัดการหลักสูตรอินแปงและร้านค้าอินแปง
12. นางสาวคำปุน กุดวงศ์แก้ว ผู้จัดการหลักสูตรอินแปงและผู้จัดการโรงงานสมุนไพร
13. นายพรมลีน ดวงสา ผู้จัดการอาคารสถานที่และการเพาะพันธุ์กล้าไม้

ผู้ประสานงานเครือข่ายอินแปง

1. นายธวัชชัย กุณวงศ์ ผู้ประสานงานด้านแนวคิดและนโยบายทิศทางการทำงานเครือข่ายอินแปง
2. นายประเสริฐ ของศิริ ผู้ประสานงานอินแปงเหนือ, อินแปงตะวันตก
3. นางสาววัชรภรณ์ กุดวงศ์แก้ว ผู้ประสานงานอินแปงตะวันออก, อินแปงกลาง
4. นางสาวจิรัชญา จำวงศ์ลา ผู้ประสานงานอุดรธานี
5. นางสาวธิดาพร ราชลองชัย ผู้ประสานงานมุกดาหาร
6. นางสาววราภรณ์ จักรนารายณ์ ผู้ประสานงานกาฬสินธุ์
7. นางสาววราภรณ์ อ่อนเขียว ผู้ประสานงานแปรรูปน้ำผลไม้และไวน์เครือข่ายอินแปง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 คือ คณะกรรมการบริหารเครือข่ายอินแปง ปี 2545-2547 ผู้ศึกษาได้ปรับผู้ถูกสัมภาษณ์แบบเจาะลึกให้มีความเป็นไปได้มากที่สุด ทั้งนี้ รายชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นไปตามที่ผู้ประสานเครือข่ายให้ข้อแนะนำ เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านสวัสดิการชุมชนให้ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้านมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และเนื่องจากคณะกรรมการบางคนได้เสียชีวิตไป ดังนั้น ผู้ศึกษา จึงทำการสัมภาษณ์บุคคลต่อไปนี้ คือ

1. นายเนาว์ บัวแก้ว ประธานเครือข่ายอินแปง (อำเภอภูพาน)
2. นายจรัส โททุมพล รองประธานเครือข่ายอินแปง (อำเภอกุศบก)
3. นายสุพัฒน์ คุณนาม ประชาสัมพันธ์เครือข่ายอินแปง (อำเภอสว่างแดนดิน)
4. นายประนอม วรรณรัตน์ ผู้นำการเรียนรู้ของชุมชนเครือข่ายตำบลนาทัน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
5. นายวี เชื้อคำฮาด กรรมการบริหารเครือข่ายอินแปง (จังหวัดมุกดาหาร)
6. นายเลียบ บุญเต็ม ผู้นำการเรียนรู้ของชุมชนเครือข่ายตำบลบ่อแก้ว อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
7. นายบุญจันทร์ ภูนาเพชร ผู้นำการเรียนรู้ของชุมชนเครือข่ายตำบลบะยาว อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี
8. นายสุข จำปาทอง ผู้นำการเรียนรู้ของชุมชนเครือข่ายตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
9. นายเล็ก กุดวงศ์แก้ว ผู้นำการเรียนรู้ที่ก่อตั้งเครือข่ายอินแปง

10. นายสง่า จำวงศ์ลา ผู้นำการเรียนรู้ชุมชนเครือข่าย บ้านกุดแฮด
ตำบลกุดบาก อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร
11. นายพิชิต ถึงคำภู ผู้นำการเรียนรู้ชุมชนเครือข่าย อำเภอภูพาน
จังหวัดสกลนคร
12. นายชาลี ตากุด ผู้นำการเรียนรู้ชุมชนเครือข่าย ตำบลดินจี่
อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
13. นางรัชณี อัครราช ผู้นำการเรียนรู้ชุมชนเครือข่าย อำเภอนิคมน้ำอูน
จังหวัดสกลนคร

สำหรับกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 นั้น ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายชื่อที่ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้ นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์กลุ่ม การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และการเข้าร่วมประชุม ที่มีผู้ให้ข้อมูลอีกจำนวนหนึ่ง

2. การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) ได้กำหนดกลุ่มสัมภาษณ์ที่มีการจัดการสวัสดิการของกลุ่มอินแปลง ตำบลกุดบาก อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ไว้ จำนวน 5 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มเกษตรยั่งยืน บ้านกุดแฮด

2.2 กลุ่มออมทรัพย์ บ้านบัว

2.3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนน้ำหมักเฒ่าและไวน์ บ้านบัว

2.4 กลุ่มการเรียนรู้เพื่อชุมชน ได้แก่ กลุ่มเด็กอีกถิ่น และกลุ่มการจัดการหลักสูตรมหาวิทยาลัยชีวิตบ้านบัว

2.5 กลุ่มสุขภาพชุมชนบ้านบัว

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้กำหนดกลุ่มสัมภาษณ์นั้น ผู้ศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว แต่เนื่องจากผลของข้อมูลที่จัดเก็บได้นั้น ยังไม่มีมิติของการศึกษาเชิงเปรียบเทียบในเชิงพื้นที่ชุมชนเครือข่ายที่เพียงพอ ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างและจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ให้เห็นรูปแบบของการจัดสวัสดิการในชุมชนเครือข่ายต่าง ๆ ประกอบด้วย

1. ชุมชนเครือข่ายอินแปลงที่บ้านบัว ตำบลกุดบาก อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

2. กลุ่มเกษตรยั่งยืน ตำบลกุดโง อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

3. กลุ่มศูนย์ภูมิปัญญา ตำบลนาทัน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

4. กลุ่มวนเกษตรภูพาน อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

5. กลุ่มเกษตรยั่งยืน ตำบลบ่อแก้ว อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
 6. กลุ่มภูมิปัญญาเกษตรพื้นบ้าน ตำบลบะยาว อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี
 7. กลุ่มภูมิปัญญาไทยภู ตำบลดงหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร
 8. เครือข่ายเกษตรยั่งยืน อำเภอนิคมน้ำอุ่น จังหวัดสกลนคร
3. การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) ในระหว่างผู้ศึกษาเข้าไปอยู่ในชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการจัดสวัสดิการในชุมชน
4. การเข้าร่วมประชุม (Meeting Attendance) เพื่อร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมตามวาระการประชุมต่าง ๆ ของเครือข่าย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2547 – มีนาคม 2548 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด

วิธีการเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลให้ได้รับการอธิบายที่เป็นจริงมากที่สุด ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่ละเอียดอ่อน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอนของการเก็บข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้เตรียมตัวทำงานภาคสนามตามขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการเลือกพื้นที่ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลทุติยภูมิที่ได้มีการเก็บรวบรวมไว้แล้ว และได้สอบถามนักวิชาการท้องถิ่นที่ได้สัมผัสประสบการณ์ตรงกับองค์กรประชาชนในพื้นที่ โดยเปรียบเทียบกับแนวคิดที่ผู้ศึกษามีความสนใจ จากนั้นจึงได้ลงสำรวจพื้นที่ด้วยตนเอง พบว่า พื้นที่เครือข่ายอินแปงมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่สนใจ โดยเลือกพื้นที่ให้ครอบคลุมเครือข่ายอินแปงทั้ง 4 จังหวัด คือ จังหวัดสกลนคร อุดรธานี กาฬสินธุ์ และมุกดาหาร ประกอบด้วย

- ศูนย์อินแปง บ้านบัว ตำบลกุดบาก อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร
- ศูนย์พลังชาววัง ตำบลบะยาว อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี
- ศูนย์เครือข่ายไทยบุดงหลวง ตำบลดงหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร
- ศูนย์ภูมิปัญญา ตำบลนาทัน อำเภอดงหลวง จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ขั้นตอนการแนะนำตัว ผู้ศึกษาได้เข้าไปในพื้นที่ โดยได้รับคำแนะนำจากนักวิชาการที่คุ้นเคยกับพื้นที่ ซึ่งเป็นการเปิดทางให้ทำความคุ้นเคยได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นได้แนะนำตัวต่อผู้บริหารกลุ่มและชาวบ้าน โดยใช้การเปิดเผยบทบาท (Overt role) ในสถานภาพนักศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจารย์ และเป็นผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ให้ข้อมูลว่าเป็นการศึกษาในเชิงวิชาการ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเข้ามาในพื้นที่ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ค้นพบไปทำการศึกษาวิจัย

3. ขั้นการสร้างความสัมพันธ์ ในขั้นตอนนี้ผู้ศึกษาได้ประสานความเป็นไปได้เบื้องต้นกับแกนนำของกลุ่ม เพื่อนำไปสู่การนัดหมายเพื่อพูดคุยสอบถามกับบุคคลที่มีประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่คุณศึกษาที่มีความสนใจ ทำให้มีความสะดวกในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น จากนั้นได้ นัดหมายเพื่อการศึกษาข้อมูลในเชิงลึก ตามลำดับต่อไป

4. ขั้นการทำงาน ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ตามแนวคำถามที่จัดเตรียมไว้กว้าง ๆ ซึ่งไม่ได้ยึดแนวคำถามอย่างเคร่งครัด แต่พยายามเจาะลึกในประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลตอบในแต่ละประเด็น ตลอดจนผู้ศึกษาได้เข้าไปสังเกตแบบมีส่วนร่วมในการประชุมประจำเดือน เพื่อจัดเก็บข้อมูลการ จัดการสวัสดิการในชุมชน

5. ขั้นการประมวลผลความรู้ เมื่อผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเบื้องต้นแล้ว ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนที่สำคัญในการคืนข้อมูลให้เครือข่าย เพื่อตรวจสอบ และยืนยันความถูกต้อง จากนั้นผู้ศึกษาจึงนำผลการยืนยันนั้น มาสู่การสังเคราะห์ เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ต่อไป และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ระยะเวลาในการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 10 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2547 – ธันวาคม 2548 โดยในระยะแรกของการศึกษา เป็นระยะที่ผู้ศึกษาเข้าไปสังเกตการณ์ถึงโครงสร้างการจัดระเบียบความสัมพันธ์ และเครือข่ายการทำงานเพื่อหาช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา ในช่วงถัดมา ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลเฉพาะเรื่องที่จะเฝ้าติดตาม ซึ่ง ถูกต้องตามความเป็นจริงจากมุมมองของชาวบ้าน (Insider) และใช้เวลาตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับในการลงพื้นที่ครั้งต่อ ๆ มา เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้รับการตีความไม่คลาดเคลื่อน จากนั้นใช้เวลาในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับมาเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจากการศึกษาทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนกับผู้ศึกษา ส่งผลต่อการสร้างความเข้าใจกระบวนการจัดการชุมชนเพิ่มขึ้น